

Lovforslag nr. L 59. Fremsat den 23. november 1994 af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., lov om fusion, spaltning og tilførsel af aktiver m.v. og lov om stempelafgift

§ 1.

I lov om banker og sparekasser m.v., jf. lov-bekendtgørelse nr. 261 af 12. april 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »andels-selskaber«: », jf. dog § 52 k«.

2. I § 2, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 52 g« til: »§§ 52 g og 52 o«.

3. § 21 a, stk. 9, affattes således:

»Et pengeinstitut, der ejer kapitalandele i et datterselskab, der driver forsikringsvirksomhed, skal ved beregning af pengeinstitutts ansvarlige kapital fradrage et beløb svarende til den andel af forsikringsselskabets solvensmargin, som svarer til den direkte eller indirekte ejede andel af forsikringsselskabets selskabskapital. Har forsikringsselskabet ikke vedtægtsmæssigt hjemsted i Danmark anvendes ved beregningen den solvensmargin, der fremkommer efter hjemlandets regler, dog mindst den solvensmargin, der fremkommer ved anvendelsen af de her i landet gældende regler for forsikringsselskaber med vedtægtsmæssigt hjemsted her i landet.«

4. § 23, stk. 6, 2. pkt., ophæves.

5. I § 23 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Kapitalandele og efterstillede kapitalindskud i et datterselskab, der driver forsikringsvirksomhed, medregnes ikke ved opgørel-

sen efter stk. 1 og 3 af pengeinstitutts engagement med det pågældende datterselskab. Pengeinstituttet kan dog højst undlade at medregne et beløb svarende til fradraget i pengeinstitutts ansvarlige kapital efter § 21 a, stk. 9.«
Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

6. § 24, stk. 3, affattes således:

»Et pengeinstitut kan overskride de i stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., nævnte grænser, når der foretages fradrag for den overskydende del ved beregning af den ansvarlige kapital.«

7. Efter § 27 indsættes:

»§ 27a. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler for transaktioner, der indgås mellem et pengeinstitut og virksomheder, der direkte eller indirekte er forbundet med pengeinstituttet som dattervirksomheder, associerede virksomheder, moderselskab eller som moderselskabets associerede virksomheder og øvrige dattervirksomheder.«

8. § 28, stk. 1, affattes således:

»Et pengeinstitut skal have en forsvarlig likviditet. Til likviditeten kan medregnes kassebeholdning, fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender hos danske og udenlandske pengeinstitutter samt beholdning af sikre, let sælgelige, ubelånte værdipapirer og kreditmidler. Likviditeten skal udgøre mindst 15 pct. af de gældsforpligtelser, som det, uanset mulige udbetalingsforbehold, påhviler pengeinstituttet at betale på anfordring eller med

kortere varsel end en måned. Likviditeten skal endvidere udgøre mindst 10 pct. af pengeinstituttets samlede gælds- og garantiforpligtelser. Finanstilsynet fastsætter nærmere regler for fradrag i gælds- og garantiforpligtelserne.«.

9. I § 33 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* I pengeinstitutter, som har aktier optaget til notering på Københavns Fondsbørs, skal årsberetningen desuden indeholde omtale af

- 1) årets resultat i forhold til den forventede udvikling, som pengeinstituttet i årets løb har offentliggjort, og begrundelse for resultatets afvigelse i forhold hertil og
  - 2) de ledelseshverv, som pengeinstituttets bestyrelses- og direktionsmedlemmer beklæder i andre danske aktieselskaber, bortset fra 100 pct. ejede datterselskaber.«.
- Stk. 3* bliver herefter *stk. 4*.

10. § 37, *stk. 2, nr. 4*, affattes således:

- »4) regnskaber for filialer af kreditinstitutter med hjemsted i et land inden for De Europæiske Fællesskaber eller lande, som Fællesskabet har indgået samarbejdsaftale med.«.

11. I § 37 a, *stk. 4*, ændres »kreditinstitut« til: »pengeinstitut«.

12. § 42a, *stk. 1*, affattes således:

»Kapitalpension, rateopsparing og selvpension i et pengeinstitut kan anbringes på en indlånskonto enten kontant eller som puljeindlån og kan endvidere anbringes i et særskilt depot.«.

13. Efter § 52 j indsættes som kapitel 12 c:

»Kapitel 12 c

Andelskassers omdannelse til aktieselskaber

§ 52 k. I andelskasser eller sammenslutninger heraf, jf. § 15 f, der drev virksomhed den 1. januar 1995, kan generalforsamlingen efter reglerne i dette kapitel beslutte, at andelskassen eller sammenslutningen opløses uden likvidation ved overdragelse af andelskassens eller medlemsandelskassernes aktiver og gæld som helhed til et af andelskassen eller sammenslutningen ejet eller oprettet aktieselskab,

der har tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed. Aktier i aktieselskabet svarende til værdien af de indskudte aktiver efter fradrag af den enkelte andelskasses gæld, jf. dog § 52 l, *stk. 2*, overdrages til en fond eller en forening, i sammenslutninger oprettet for den enkelte medlemsandelskasse. Fondene anses som erhvervsdrivende fonde. Foreningernes medlemmer skal være aktionærer i aktieselskabet.

Stk. 2. Beslutning i henhold til *stk. 1* træffes med det flertal, der kræves til andelskassens eller sammenslutningens opløsning.

Stk. 3. I tilfælde af opløsning af en i medfør af *stk. 1* oprettet forening, kan egenkapitalen ikke udloddes til foreningens medlemmer.

§ 52 l. Aktieselskabslovens §§ 134-134 i finder med de nødvendige ændringer anvendelse på fusionen mellem aktieselskabet som det fortsættende selskab og andelskassen eller sammenslutningen som det ophørende selskab.

Stk. 2. Andelshaverne i andelskassen skal tilbydes efter eget valg enten en ombytning til markedskurs af deres andelsbeviser til aktier i aktieselskabet eller kontant indløsning. Den i aktieselskabslovens § 134 a nævnte fusionsplan skal indeholde oplysning og bestemmelse om de rettigheder, der tillægges andelshaverne.

Stk. 3. Den i aktieselskabslovens § 134 b nævnte fælles regnskabsopstilling og åbningsbalance udarbejdes efter de for pengeinstitutter gældende regnskabsregler.

Stk. 4. Dokumenter, der ifølge aktieselskabslovens §§ 134-134 i skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, indsendes tillige til Tilsynet.

Stk. 5. Tilsynet skal godkende fusionen i henhold til § 48.

§ 52 m. De i henhold til § 52 k oprettede fonde eller foreninger ledes af en bestyrelse på mindst 3 medlemmer.

Stk. 2. Et flertal af bestyrelsesmedlemmerne i fonde eller foreninger, der besidder mere end 25 pct. af aktiekapitalen i et andelskasseaktieselskab, udpeges af andelskasseaktieselskabets bestyrelse blandt bestyrelsens medlemmer. I disse tilfælde skal formanden for andelskasseaktieselskabets bestyrelse være medlem af fondens eller foreningens bestyrelse.

Stk. 3. I foreninger, der besidder mindre end den i *stk. 2* nævnte del af aktiekapitalen i et

andelskasseaktieselskab, vælges bestyrelsen af foreningens medlemmer.

Stk. 4. I bestyrelsen for de i stk. 2 nævnte fonde eller foreninger udpeges ét medlem af og blandt andelskasseaktieselskabets medarbejderrepræsentanter, medmindre reglerne om koncernrepræsentation i lov om erhvervsdrivende fonde finder anvendelse. Reglerne i aktieselskabsloven om koncernrepræsentation finder tilsvarende anvendelse for det pågældende medlem.

§ 52 n. Andelskasseaktieselskabets vedtægter skal indeholde bestemmelse om stemmebegrænsning for aktionærerne.

§ 52 o. Et aktieselskab, som i medfør af reglerne i dette kapitel overtager en andelskasse eller en sammenslutning af andelskasser, er berettiget til at betegne sig som andelskasse, idet dog ordet «aktieselskab» eller deraf dannede forkortelser skal tilføjes navnet.

Stk. 2. Reglerne for banker finder i øvrigt anvendelse på aktieselskabet.«.

14. I § 54, *stk. 1*, indsættes efter *1. pkt.*:

»Med bøde straffes et pengeinstitut, der ikke efterkommer et pålæg, der er givet i medfør af § 1, *stk. 6*.«.

§ 2

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (selskabsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 724 af 2. august 1994, foretages følgende ændringer:

1. § 1, *stk. 1, nr. 2 a*, affattes således:

»2 a) sparekasser, andelskasser, sammenslutninger af andelskasser efter kapitel 4 D i lov om banker og sparekasser m.v. og foreninger oprettet i henhold til § 52 k i lov om banker og sparekasser m.v.,«.

2. Efter § 35 L indsættes:

»§ 35 M. Værdien af aktier, der i henhold til § 52 k i lov om banker og sparekasser m.v. overdrages til en forening, medregnes ikke ved opgørelse af foreningens skattepligtige indkomst.«.

§ 3

I lov om fusion, spaltning og tilførsel af aktiver m.v. (fusionsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 719 af 1. august 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, *stk. 5*, ændres »banker og sparekasser« til: »banker, sparekasser, andelskasser og sammenslutninger af andelskasser efter kapitel 4 D i lov om banker og sparekasser m.v.«.

2. I § 14, *stk. 1*, ændres »§ 12, *stk. 1*, og § 13« til: »kapitel 1«.

3. Efter § 14 f indsættes i kapitel 2:

»§ 14 g. Ved omdannelse til aktieselskab af andelskasser og sammenslutninger heraf omfattet af selskabsskattelovens § 1, *stk. 1, nr. 2 a*, i henhold til kapitel 12 c i lov om banker og sparekasser m.v., finder bestemmelserne i § 5, § 6, *stk. 1*, § 6, *stk. 3-6*, § 7, § 8, § 9, § 10, *stk. 2*, og § 11 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Underskud fra tidligere indkomstår kan uanset § 8, *stk. 6*, bringes til fradrag i det modtagende selskabs indkomstopgørelse efter ligningslovens § 15, hvis andelskassens eller medlemsandelskassernes aktiver og gæld som helhed overdrages til et af andelskassen eller sammenslutningen ejet eller oprettet aktieselskab, hvori andelskassen eller sammenslutningen på tidspunktet for overdragelsen ejer hele aktiekapitalen. Det er en betingelse, at aktieselskabet ikke tidligere har drevet erhvervs-mæssig virksomhed.

Stk. 3. Uanset aktieavancebeskatningslovens § 1 medregnes fortjeneste på andele i en andelskasse, der modsvares af værdien af aktier i det modtagende selskab, som i henhold til § 52 k i lov om banker og sparekasser m.v. overdrages til en erhvervsdrivende fond eller forening, ikke ved opgørelsen af medlemmernes skattepligtige almindelige indkomst.

Stk. 4. Aktier i det modtagende selskab, som den erhvervsdrivende fond eller forening modtager i henhold til § 52 k i lov om banker og sparekasser m.v., anses for anskaffet på det tidspunkt, hvor omdannelsen er vedtaget i den sidste af de involverede andelskasser m.v. Som anskaffelæssum anvendes værdien af de indskudte aktiver efter fradrag af andelskassens gæld samt den samlede indløsningsværdi af andelsbeviserne i andelskassen.«.

§ 4

I lov om stempelafgift, jf. lovbekendtgørelse nr. 538 af 30. juni 1993 som ændret ved § 2 i lov nr. 1114 af 22. december 1993 og § 7 i lov nr. 378 af 18. maj 1994, indsættes efter § 53, stk. 5, nr. 5:

»6. andelskassers og sammenslutninger af andelskassers omdannelse til aktieselskaber, jf. kapitel 12 c i lov om banker og sparekasser.«

§ 5

Loven træder i kraft den 1. januar 1995 og har virkning fra og med indkomståret 1995.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Andelskassers omdannelse til aktieselskaber

Formålet med forslaget er at skabe lovhjemmel for, at andelskasser eller sammenslutninger heraf kan ændre deres organisationsform fra andelsselskaber til aktieselskaber.

Ved lov nr. 816 af 21. december 1988 blev der ved indføjelse af kapitel 12 b i bank- og sparekasseloven åbnet mulighed for sparekassers omdannelse til aktieselskaber. Hovedsigtet hermed var at lette sparekassernes muligheder for kapitaltilførsel gennem aktieudstedelse.

Sparekasser har således mulighed for, ved omdannelse til aktieselskab, i lighed med banker at tilvejebringe den for driften nødvendige kapital ved udstedelse af aktier, eventuelt via børsnotering, mens andelskasser eller sammenslutninger heraf fortsat er henvist til kapitalfremskaffelse gennem konsolidering, låneoptagelse af efterstillet kapital eller udstedelse af andelsbeviser.

Andelskapital udgør sammenlignet med aktiekapital ikke en tilsvarende attraktiv og fleksibel finansieringskilde.

Eftersom andelskasser fra og med indkomståret 1995, jf. nedenfor, vil være underlagt samme beskattingsform som banker og sparekasser, må det påregnes, at andelskassernes behov for at styrke kapitalgrundlaget ud over gennem konsolidering vil være stigende.

Det foreslås derfor, at der skabes mulighed for, at de andelskasser eller sammenslutninger heraf, der måtte finde behov derfor, får adgang til at ændre deres retlige status til aktieselskab.

En sådan ændring indebærer, at de nuværende reserver kanaliseres over i en fond eller en forening, hvis formål bliver at drive andelskassen eller sammenslutningen af andelskasser videre i aktieselskabsform. Fonden eller foreningens aktiver vil bestå af aktier i andelskaseaktieselskabet.

I modsætning til, hvad der i bank- og sparekasselovens § 52 c, stk. 1, er fastsat om sparekassers omdannelse til aktieselskaber, stilles der forslag om, at aktiver efter fradrag af gæld, udover at kunne blive

overdraget til en fond, kan overdrages til en forening. Baggrunden herfor er, at andelskasser ikke er selvejende institutioner, samt at det vedtægtsmæssigt kan være fastlagt, at nettoformuen ved ophør anvendes efter generalforsamlingens beslutning, hvilket vil være udelukket efter overdragelse til en fond. At forslaget fortsat åbner mulighed for overdragelse til en fond hænger sammen med, at en del af andelskassernes vedtægter foreskriver, at andelskapitalen ved ophør overgår til almenyttige eller velgørende formål.

I forhold til de for sparekasser gældende regler, omhandler forslaget ikke adgang til omdannelse efter den såkaldte indkapslingsmodel, efter hvilken der oprettes en bunden reserve svarende til værdien af de indskudte aktiver efter fradrag af gæld. Baggrunden herfor er, at der ikke har været udtrykt ønske herom.

Herudover er der ikke tilstræbt afvigelser i forhold til de for sparekasserne gældende regler om omdannelse, udover hvad der er en følge af, at reglerne ligeledes skal finde anvendelse på sammenslutninger af andelskasser.

2. Skattereglerne

Ved lov nr. 374 af 18. maj 1994 om ændring af forskellige skattelove (Andelsselskaber) blev andelskasser og sammenslutninger af andelskasser overført fra foreningsbeskatning til almindelig selskabsbeskatning med virkning fra og med indkomståret 1995. Der gælder dog en 2-årig overgangsperiode, hvor skatteprocenten er 15 pct. i 1995, 25 pct. i 1996. Først i 1997 er skatteprocenten 34 pct.

Formålet med lov nr. 374 af 18. maj 1994 på dette punkt er at indføre en skattemæssig ligestilling mellem andelskasser og andre pengeinstitutter.

Af skatteudvalgets betænkning over forslaget til ovennævnte lov (lovforslag nr. L 46 af 27. oktober 1993) fremgår, at et ændringsforslag om udskydelse af ikrafttrædelsen af lovforslaget om selskabsbeskatning af andelskasser 1 år til indkomståret 1995, skal ses på baggrund af et ønske om, at der samtidig med indførelse af selskabsbeskatning af andelskasser skabes mulighed for andelskassers omdannelse til aktie-

selskaber. Efter de gældende regler i bank- og sparekasseloven er der ikke mulighed for sådan omdannelse uden likvidation.

Nærværende lovforslag ændrer bl.a. fusionsskatteloven, således at omdannelsen fra andelskasse til aktieselskab kan ske uden skattemæssige konsekvenser for den ophørende andelskasse eller sammenslutning eller medlemmerne.

Det modtagende aktieselskab vil være skattepligtigt efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1. Den erhvervsdrivende fond vil være skattepligtig efter fondsbeskatningslovens regler.

I de tilfælde, hvor andelskassen eller sammenslutningen af andelskasser vælger at kanalisere reserverne over i en forening, foreslås det, at foreningen beskattes efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 a.

Såfremt andelskassen eller sammenslutningen af andelskasser vælger at kanalisere reserverne over i en fond, vil fonden, jf. fondsbeskatningslovens § 3, stk. 3 og 4, blive fritaget for beskatning af værdien af de modtagne aktier. Det foreslås, at en forening oprettet i henhold til § 52 k i lov om banker og sparekasser ligeledes fritages for beskatning af værdien af de modtagne aktier.

I de tilfælde, hvor medlemmerne ved likvidation af en andelskasse har ret til udbetaling af andelskassens reserver, indebærer den vederlagsfrie overdragelse af aktier, svarende til andelskassens reserver, til en erhvervsdrivende fond eller en forening, der er oprettet i henhold til § 52 k i lov om banker og sparekasser m.v., en gave fra andelskassens medlemmer. Det foreslås, at andelskassens medlemmer skal fritages for beskatning af fortjenesten på andelen i andelskassen, der modsvares af værdien af de aktier, der ved omdannelsen overdrages til den erhvervsdrivende fond eller forening.

3. Likviditetskrav til pengeinstitutter

Til sikring af, at det enkelte pengeinstitut til enhver tid er i stand til at svare sine indgåede forpligtelser, stilles der i § 28 i bank- og sparekasseloven visse krav til et pengeinstituts likviditet. Bestemmelserne stiller et generelt krav om forsvarlighed samt to mere specifikke krav til likviditeten. Efter bestemmelsens nuværende ordlyd skal det generelle krav om forsvarlig likviditet bedømmes ud fra et andet beregningsgrundlag end de øvrige to krav. Da det findes mere hensigtsmæssigt med samme beregningsgrundlag ved alle 3 krav til likviditeten, stilles der forslag om ændring af bestemmelsen herom. Ændringen er alene udtryk for en modernisering af loven.

4. Børsnoterede pengeinstitutters årsberetning

Ved lov nr. 1060 af 23. december 1992 blev der i § 56, stk. 3, i lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab (årsregnskabsloven), fastsat bestemmelser, der skærper kravene til børsnoterede selskabers årsberetninger. Pengeinstitutter aflægger imidlertid årsregnskab efter bestemmelser udstedt i medfør af bank- og sparekasseloven og omfattes derfor ikke af årsregnskabslovens bestemmelser om årsberetning. Da det findes rimeligt, at børsnoterede pengeinstitutter underlægges samme krav til årsberetning som øvrige børsnoterede selskaber, foreslås det at ændre den tilsvarende bestemmelse i bank- og sparekasseloven i overensstemmelse med bestemmelsen i årsregnskabslovens § 56, stk. 3.

5. Andre forslag

Forslaget indeholder udover de ovennævnte forslag et forslag, der fradragmæssigt ligestiller pengeinstitutter, der ejer forsikringsselskaber, med forsikringsselskaber, der ejer pengeinstitutter. Endvidere foreslås det, at midler fra en selvpensioneringskonto skal kunne anbringes i et individuelt værdipapirdepot på tilsvarende vis som kapitalpension og rateopsparing.

Endelig er der enkelte forslag til forbedring og præcisering af loven.

6. Høring

Forslaget har været forelagt Finansrådet – Danske Pengeinstitutters Forening, Danmarks Nationalbank, Indskydergarantifonden, Sammenslutningen Danske Andelskasser, Andelskasseforeningen, Foreningen af J.A.K. Andelskasser, Skatteministeriet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Generaldirektoratet for Post og Telegrafvæsenet, Udenrigsministeriet, Justitsministeriet, Finansministeriet, Advokatrådet, Økonomiministeriet, Assurandør-Societetet, Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S, Arbejdsmarkedspensionsrådet, Budgetdepartementet, Administrations- og Personaledepartementet, Garantifonden for Danske Optioner og Futures, Danske Investeringsforeningers Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Det Danske Handelskammer, Håndværksrådet, Forbrugerrådet, Realkreditrådet, Boligministeriet, Børsmæglerforeningen, Finansektorens Arbejdsgiverforening, Finansforbundet, Erhvervenes Skattesekretariat og Københavns Fondsbørs.

7. Administrative, statsfinansielle, miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget ventes ikke at medføre væsentlige administrative, statsfinansielle, miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Ved en andelskasses omdannelse fra den nuværende organisationsform til et aktieselskab, skal der efter gældende regler ske likvidationsbeskatning. Den foreslåede udvidelse af fusionsskatteloven friholder andelskasser for avancebeskatning ved omdannelse til aktieselskab. Det må imidlertid antages, at andelskasserne ikke vil lade sig omdanne, hvis der i forbindelse hermed skal ske likvidationsbeskatning. Lovforslaget antages derfor ikke at have provenumæssige konsekvenser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Ændringerne er en konsekvens af, at der åbnes mulighed for, at andelskasser vil kunne drive pengeinstitutvirksomhed i aktieselskabsform. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets kapitel 12 c (§ 1, nr. 13).

Til nr. 3-5

Forslaget i nr. 3 skal sikre, at et pengeinstitut, der ejer et forsikringselskab, ikke derved kan medregne en del af sin ansvarlige kapital to gange (dobbeltgæare). Forslaget medfører, at fradraget i pengeinstitutets ansvarlige kapital gøres uafhængigt af, hvorledes det pågældende datterforsikringselskab måtte være kapitaliseret.

Den nugældende regel om fradrag for kapitalandele og efterstillede kapitalindskud i et datterselskab, der driver forsikringsvirksomhed, vil i visse tilfælde medføre urimelige dobbeltfradrag. Ligeledes kan den nugældende regel ikke i alle tilfælde anses for at være fuldt dækkende for den dobbeltgearing, som den var tænkt at skulle tage højde for.

Med ændringsforslaget vil der ske en konkurrencemæssig ligestilling mellem pengeinstitutkoncerner og forsikringskoncerner, idet forslaget svarer til den regel, som gælder for et forsikringselskab, der ejer et andet forsikringselskab eller et pengeinstitut.

Formuleringen »direkte eller indirekte ejede andel« indebærer at også forsikringselskabets datterforsikringselskabers solvensmargen fratrækkes i den ansvarlige kapital.

Nr. 4 og 5 er konsekvensændringer af nr. 3.

Til nr. 6

Det fremgår af bank- og sparekasselovens § 24, stk. 1, 1. pkt., at et pengeinstitut ikke må eje eller belåne kapitalandele i et enkelt selskab til et højere bogført beløb end 15 pct. af pengeinstitutets ansvarlige kapital før fradrag i henhold til § 21 a, stk. 10.

Det fastslås i § 24, stk. 3, at et pengeinstituts beholdning af kapitalandele kan overstige denne grænse, når der foretages fradrag for den overskydende del ved beregningen af den ansvarlige kapital. Forslaget præciserer, at overskridelser af grænsen i § 24, stk. 1, 1. pkt., også kan finde sted for såvidt angår belånte kapitalandele, såfremt der foretages fradrag i den ansvarlige kapital.

Til nr. 7

For finansielle koncerner består der særlige risici, såsom risikoen for at økonomiske svagheder i et selskab rammer et andet, den såkaldte »smittefare«, og tilfælde af de facto hæftelse, hvorved menes, at uanset et selskab ikke juridisk hæfter for et datterselskab, kan dette vise sig at være en realitet. Endelig består der en risiko for udvanding af det enkelte selskabs selvstændighed.

Når et pengeinstitut indgår i en koncern, er det vigtigt at forsøge at begrænse disse risici, herunder at der ikke ved koncerninterne transaktioner sker indirekte kapitaloverførsler koncernselskaberne imellem.

For at sikre pengeinstituttet bedst muligt foreslås Finanstilsynet bemyndiget til at fastsætte nærmere regler for, hvilke krav der kan stilles til pengeinstitutets ledelse og revision i forbindelse med koncerninterne transaktioner.

Finanstilsynet har ved Vejledning af 15. juli 1992 vedrørende koncerninterne transaktioner orienteret branchen om, hvilke krav og retningslinier Finanstilsynet har skønnet skulle være opfyldt blandt andet i relation til reglerne om retvisende regnskaber.

Alle former for koncerninterne transaktioner er omfattet af bestemmelsen, herunder alle engagementer, såsom lån og garantier, køb og salg af aktiver samt aftaler om administration eller porteføljemanagement etc.

Til nr. 8

Efter den nuværende affattelse af § 28 stilles der til et pengeinstitut krav om en efter pengeinstitutts forhold forsvarlig kassebeholdning, hvortil kan henregnes fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender hos danske og udenlandske pengeinstitutter. Et pengeinstituts beholdning af sikre, let sælgeli-

ge, ubelånte værdipapirer og kreditmidler indgår således ikke i beregningen af en forsvarlig kassebeholdning.

Ved den foreslåede affattelse af bestemmelsen præciseres, at kravet i 1. pkt. er et generelt krav til en forsvarlig likviditet. Bortset fra redaktionelle ændringer sker der ikke ændringer i 2. og 3. pkt.

Til nr. 9

I overensstemmelse med den tilsvarende bestemmelse i årsregnskabslovens § 56, stk. 3, foreslås, at årsberetningen for børsnoterede pengeinstitutter skal indeholde en redegørelse for, hvorledes årets resultat har været i forhold til de offentliggjorte forventninger. Udtrykket »offentliggjorte forventninger« omfatter såvel offentliggjorte budgetter som mere verbale beskrivelser af de forventninger, pengeinstituttet har til fremtiden. Dette gælder, uanset om oplysningerne kommer til offentlighedens kendskab via Fondsbørsen eller på anden måde. Forslaget har til formål at sikre, at offentligheden får øget mulighed for at vurdere, om pengeinstituttets udmeldinger om forventningerne er realistiske, eller om de f.eks. til stadighed er for optimistiske. Herved ansøres bestyrelsen til i højere grad at forholde sig kritisk til de oplysninger, som pengeinstituttet løbende offentliggør.

Endvidere foreslås det, at årsberetningen skal indeholde oplysninger om samtlige bestyrelses- og direktionsmedlemmers øvrige ledelsesposter i andre danske aktieselskaber, bortset fra 100 pct. ejede datterselskaber. Bestemmelsen vil have begrænset betydning for direktionsmedlemmer i pengeinstitutter som følge af bestemmelsen i § 19, stk. 5, om, at medlemmer af direktionen skal have tilladelse af Finanstilsynet til at sidde i andre erhvervsvirksomheders bestyrelse. Sådanne tilladelser gives efter Tilsynets praksis meget sjældent.

Til nr. 10

Bestemmelsen præciserer, at hjemlen i bank- og sparekasselovens § 37, stk. 2, nr. 4, til at fastsætte regler om regnskaber for filialer alene vedrører regnskaber for filialer af kreditinstitutter, der har hjemsted i lande inden for De Europæiske Fællesskaber og andre lande, der har tiltrådt EØS-aftalen, og som udøver virksomhed her i landet gennem en filial, jf. bank- og sparekasselovens § 6 a, stk. 1. Filialer af pengeinstitutter, der har hjemsted i andre lande er, jf. § 6 c, omfattet af de for pengeinstitutter gældende regnskabsbestemmelser.

Til nr. 11

Forslaget præciserer, at definitionen på finansielle holdingselskaber i bank- og sparekasseloven alene omfatter tilfælde, hvor mindst et datterselskab er et pengeinstitut. Hvis dattervirksomheden er et andet kreditinstitut end et pengeinstitut, er forholdet reguleret i anden lovgivning: for realkreditinstitutters vedkommende i realkreditlovens § 77, stk. 6, og for virksomheder omfattet af lov om visse kreditinstitutter ved henvisning til bank- og sparekasseloven i henhold til § 13 i bekendtgørelse om visse kreditinstitutter.

Til nr. 12

Forslaget giver mulighed for, at midler hidrørende fra en selvpensionsordning kan anbringes i et individuelt værdipapirdepot på tilsvarende vis som kapitalpension og rateopsparing.

På en selvpensioneringskonto kan der, jf. § 9 i bekendtgørelse om børneopsparings- og selvpensioneringskonti, årligt indskydes 3.000 kr. og i alt højst 40.000 kr.

For selvpensionsmidler gælder, at de kan anbringes på en indlånskonto kontant eller som et puljeindlån. Ved indgåelse af aftale om puljeindlån aftaler en kunde med et pengeinstitut placeringen af pensionsmidlerne i en eller flere puljer typisk bestående af børsnoterede værdipapirer. Afkastet af de indbetalte midler svarer til afkastet af de værdipapirer, som pengeinstituttet har investeret midlerne i.

Som følge af forrentning eller afkast af puljeindlån kan størrelsen af selvpensionskonti i dag opnå en størrelse, hvor placering i et individuelt depot bliver relevant.

Henset hertil og til, at der ikke forefindes nogen størrelsmæssig begrænsning med hensyn til muligheden for at placere kapitalpensionsmidler i et særskilt depot, foreslås det, at ligestille selvpensionsordninger med midler fra kapitalpension og rateopsparing.

Til nr. 13

Kapitel 12 c

Formålet med forslaget er at skabe lovhjemmel for, at andelskasser eller sammenslutninger heraf kan ændre deres retlige organisationsform fra andelsselskaber til aktieselskaber.

Det følger i dag af bank- og sparekasseloven, at andelskasser skal være andelsselskaber. Som led i gennemførelsen af EF's 1. direktiv af 12. december 1977 om samordning af lovgivningen om kreditinstitutter (77/780/EØF), blev andelskasser ved lov nr.

154 af 24. april 1985 omfattet af bank- og sparekasse-loven.

Der gennemførtes herved lovgivningsmæssig lige-
stilling af andelskasser med banker og sparekasser.

På grund af de forskellige organisationsformer be-
står der imidlertid ikke lighed med hensyn til mulig-
hederne for kapitaltilførsel.

Ved lov nr. 816 af 21. december 1988 blev der ved
indføjelse af kapitel 12 b i bank- og sparekasseloven
åbnet mulighed for sparekassers omdannelse til ak-
tieselskaber. Hovedsigtet hermed var at lette spare-
kassernes muligheder for kapitaltilførsel gennem ak-
tiedstedelse.

Sparekasser har således mulighed for, ved omdan-
nelse til aktieselskab, i lighed med banker at tilveje-
bringe den for driften nødvendige kapital ved udste-
delse af aktier, eventuelt via børsnotering, mens and-
elskasser eller sammenslutninger heraf fortsat er
henvist til kapitalfremskaffelse gennem konsolide-
ring, låneoptagelse af efterstillet kapital eller udste-
delse af andelsbeviser.

Andelskapital udgør sammenlignet med aktieka-
pital ikke en tilsvarende attraktiv og fleksibel finan-
sieringskilde.

Efter som andelskasser fra og med indkomståret
1995 vil være underlagt samme beskatningsform som
banker og sparekasser, må det påregnes, at andels-
kassernes behov for at styrke kapitalgrundlaget ud
over gennem konsolidering vil være stigende.

Det følger af lov om banker og sparekasser m.v.
(bank- og sparekasseloven), at virksomhed som pen-
geinstitut kan drives af banker, sparekasser og and-
elskasser.

Banker skal være aktieselskaber, sparekasser selv-
ejende institutioner, jf. dog § 52 c, hvorefter spare-
kasser har mulighed for at omdanne sig til aktiesel-
skaber, og andelskasser skal være andelsselskaber.

Efter lovens kapitel 4 D (sammenslutning af and-
elskasser) er der åbnet mulighed for, at flere and-
elskasser i fællesskab kan opfylde lovens krav, så-
fremt de er medlemmer af en sammenslutning af and-
elskasser.

Denne mulighed er i praksis udnyttet i et enkelt
tilfælde, ved »Sammenslutningen Danske Andels-
kasser«, der ved udgangen af regnskabsåret 1993
havde 43 tilsluttede andelskasser.

Det foreslås derfor, at der skabes mulighed for, at
de andelskasser eller sammenslutninger heraf, der
måtte finde behov derfor, får adgang til at ændre de-
res retlige status til aktieselskab.

Efter lovforslaget forudsættes blandt andet, at and-
elskasser på linie med banker og sparekasser skal
have en indbetalt aktiekapital, der mindst skal udgø-

re et beløb svarende til modværdien af 5 mio. ECU
(dette svarer til ca. 38 mio. kr.).

Som følge heraf må lovforslaget på kort sigt for-
ventes kun at finde anvendelse for et begrænset antal
andelskasser eller sammenslutninger heraf.

§ 52 k

Lovforslaget åbner mulighed for, at andelskasser
eller sammenslutninger heraf, der driver virksomhed
den 1. januar 1995, og som måtte finde behov herfor,
kan vælge at ændre selskabsretlig organisationsform
til aktieselskab. Loven gælder også for andelskasser,
der er opstået ved fusion mellem andelskasser, der
drev virksomhed den 1. januar 1995.

Omdannelsen foreslås at ske på den måde, at an-
delskassen eller, i sammenslutninger heraf, de enkel-
te andelskasser, fusionerer med et aktieselskab efter
reglerne om fusion i aktieselskabslovens §§ 134-134
i.

Ved at anvende aktieselskabslovens regler om fu-
sion, hvorefter andelskassens eller andelskassernes
aktiver og gæld som helhed overdrages til et beståen-
de aktieselskab, opnås, at omdannelsen kan ske
uden likvidation, og at den oprindelige drift videre-
føres inden for rammerne af aktieselskabet med op-
hør af andelsselskabet eller andelsselskaberne.

Fusion efter aktieselskabslovens regler indebærer
endvidere den fordel, at omdannelsen ikke indebæ-
rer et debitorskifte i traditionel forstand, men at ak-
tieselskabet indtræder i alle andelskassens rettighede
og forpligtelser (succession).

Andelshaverne i andelskasser, der omdannes til
aktieselskab efter reglerne i denne lov, har ikke and-
del i andelskassens reserver ved andelskassens op-
hør. For at sikre, at kapitalen fortsat anvendes til
pengeinstitutvirksomhed, foreslås det, at der i for-
bindelse med andelskassens fusion med aktieselska-
bet oprettes en erhvervsdrivende fond eller en fore-
ning, der får overdraget aktier i aktieselskabet sva-
rende til andelskassens reserver.

Andelskapitalen ombyttes ligeledes til aktiekapi-
tal eller indløses, jf. lovforslagets § 52 l, stk. 2.

Ved omdannelsen vil aktieselskabet således få to
aktionærgrupper, de tidligere andelshavere samt en
fond eller en forening (i sammenslutninger af and-
elskasser: en flerhed af fonde eller foreninger).

Erhvervsdrivende fonde er omfattet af lov om er-
hvervsdrivende fonde. Når en andelskasse ved om-
dannelsen efter lovforslaget opdeles i en fond og et
aktieselskab, undergives begge virksomheder fortsat
en erhvervsøkonomisk regulering, henholdsvis lov
om erhvervsdrivende fonde, aktieselskabsloven og
bank- og sparekasseloven.

Imidlertid åbner forslaget mulighed for, at omdannelse i stedet kan ske ved oprettelse af en forening, hvilket skyldes, at andelskasser er organiseret med en egentlig ejerkreds, hvorved omdannelsessituationen afgørende adskiller sig fra, hvad der er tilfældet ved sparekassers omdannelse til aktieselskaber, jf. bestemmelserne herom i lovens kapitel 12 b. Sparekasser er selvejende institutioner, bag hvilke der ikke er en ejerkreds, hvilket begrundet kravet om fortsat erhvervsøkonomisk regulering af den i forbindelse med omdannelsen til aktieselskab overdragne ejerkapital til en erhvervsdrivende fond. Eftersom andelshaverne ejer andelskassen, foreligger der ikke sådanne omstændigheder, der kan begrunde et krav om, at den til reserverne svarende aktiepost ved andelskassers omdannelse til aktieselskab, skal overdrages til en fond.

Også ved foreningsformen sikres, at de i andelskassen opsamlede reserver fortsat er til rådighed for andelskassens drift samtidig med, at det sikres, at de fremtidige aktionærer ikke får andel i disse midler. Til sikring af, at en sådan forening fortsat vil varetage andelskassens formål, foreslås det at stille krav om, at foreningens medlemmer skal være aktionærer i aktieselskabet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med stk. 3, jf. bemærkningerne hertil nedenfor.

Af forslagets stk. 2 fremgår, for så vidt angår en sammenslutning af andelskasser, at beslutning om fusion træffes af sammenslutningens generalforsamling. Der er ikke i forslaget taget stilling til, hvorledes beslutning i henhold til stk. 1 skal træffes i medlemsandelskasserne, hvilket må bero på deres vedtægter. Såfremt en andelskasse ikke ønsker at deltage i en af en sammenslutning besluttet omdannelse, jf. bestemmelserne i dette kapitel, betragtes dette som udtræden af sammenslutningen, jf. lovens § 15 m. Herved oprettes i realiteten en ny selvstændig og uafhængig andelskasse, der, når udtrædelsen træder i kraft, må opfylde det i lovens § 4 a nævnte kapitalkrav.

En i forbindelse med omdannelse oprettet forening vil ikke som fonde være undergivet en egentlig erhvervsøkonomisk regulering. Det afhænger af en konkret vurdering, hvorvidt en forening vil være omfattet af registreringspligten m.m. efter lov om erhvervsdrivende virksomheder. Der vil ikke være et som for fonde tilsvarende løbende tilsyn med foreningerne, hvorfor det til sikring af foreningens formål: at videreføre andelskassens virksomhed i aktieselskabet, er fundet hensigtsmæssigt at fastsætte regler om medlemskreds (forslagets § 52 k, stk. 1) og bestyrelsessammensætning (forslagets § 52 m) samt ved i stk. 3 at fastsætte, at egenkapitalen i tilfælde af

opløsning af foreningen ikke kan udloddes til foreningens medlemmer. I realkreditlovens § 76 findes en tilsvarende regel for foreninger, der ejer et realkreditaktieselskab.

§ 52 l

Bestemmelsen henviser til reglerne i aktieselskabslovens §§ 134-134 i, således at omdannelse af andelskasser følger samme regelsæt som omdannelse af sparekasser.

Disse regler fastslår princippet om universalsuccession, d.v.s., at aktieselskabet indtræder i andelskassens eller, i sammenslutninger heraf, andelskassernes rettigheder og forpligtelser uden debitorskifte i traditionel forstand. Stk. 2 omhandler forholdet til andelskassernes andelshavere. Andelskapital hæfter for andelskassens forpligtelser og svarer i alt væsentligt til aktieselskabers aktiekapital. Det foreslås, at andelshaverne som led i omdannelsen tilbydes ombytning af deres andelsbeviser med aktier eller kontant indløsning efter eget valg.

De nærmere bestemmelser om de rettigheder, der tillægges andelshaverne, skal indeholdes i fusionsplanen.

Bestemmelserne i stk. 3 og 4 er konsekvensændringer som følge af, at de pågældende virksomheder er pengeinstitutter, for hvilke der gælder særlige regnskabsregler. Stk. 5 fastslår, at Finanstilsynet skal godkende fusionen.

§ 52 m

I stk. 1 foreslås, at de oprettede fonde eller foreninger ledes af en bestyrelse på mindst 3 medlemmer. I omdannelsesreglerne for sparekasser foreskrives, at de ved omdannelse af sparekasser oprettede fonde ledes af en bestyrelse på mindst 5 medlemmer. Baggrunden for denne forskel er, at andelskasserne og disses reserver sædvanligvis har en væsentlig mindre størrelse end sparekasserne og de dertil hørende reserver.

Det følger af det almindelige fondsbegreb i henhold til lov om erhvervsdrivende fonde, at en fond skal have en selvstændig ledelse, hvilket krav almindeligvis anses for opfyldt, såfremt mindst ét af fondsbestyrelsesmedlemmerne er uvildig og uafhængig i forhold til stifter af fonden. Lovforslagets § 52 m, stk. 2 og 4, jf. bemærkningerne hertil nedenfor, indebærer, at for fonde, der besidder aktier i aktieselskabet udover en grænse på 25 pct. af aktiekapitalen i et selskab, hvor der er medarbejderrepræsentation, vil bestyrelsen bestå af mindst 5 medlemmer. For sådanne fonde svarer reglerne om bestyrelsens sam-

mensætning således til de for omdannelse af sparekasser gældende regler.

For at sikre den nære tilknytning mellem fonden eller foreningen og aktieselskabet, som i øvrigt følger af formålet med fonden eller foreningen, foreslås det i stk. 2, at et flertal af bestyrelsesmedlemmerne i fonde eller foreninger, der besidder mere end 25 pct. af aktiekapitalen i et andelskasseaktieselskab, udpeges af andelskasseaktieselskabets bestyrelse blandt bestyrelsens medlemmer. Såfremt sammenslutninger af andelskasser vælger at omdanne sig til aktieselskab, følger det af forslaget § 52 k, stk. 1, at der for hver enkelt andelskasse i sammenslutningen skal oprettes en fond eller en forening. Et krav om, at andelskasseaktieselskabets bestyrelse skal være repræsenteret i bestyrelsen for hver af disse fonde eller foreninger, vil være unødigt belastende for andelskasseaktieselskabets bestyrelse, hvorfor det foreslås, at krav herom kun stilles for fonde eller foreninger, der besidder aktier i aktieselskabet udover en grænse på 25 pct. af aktiekapitalen. For disse fonde eller foreninger foreslås endvidere fastsat en pligt til for manden for andelskasseaktieselskabets bestyrelse at være medlem af fondenes eller foreningernes bestyrelser.

I fonde, der besidder 25 pct. eller mindre af andelskasseaktieselskabets aktier, følger bestyrelses-sammensætningen af fondens vedtægter, jf. § 7 i lov om erhvervsdrivende fonde.

I foreninger, der besidder 25 pct. eller mindre af andelskasseaktieselskabets aktier, foreslås det i stk. 3, at bestyrelsen vælges af foreningens medlemmer. Sammenholdes forslaget stk. 3 med, at reglerne for banker skal finde anvendelse for aktieselskabet som foreslået i § 52 o, giver dette mulighed for, at en sammenslutning, hvor aktionærerne i medfør af lovens § 8 a udover deres stemmeret på lokale aktionær møder, samtidig vælger foreningsbestyrelserne. Det forudsættes, at Finanstilsynet giver en sådan tilladelse til en sammenslutning dækkende et større geografisk område med et betydeligt antal aktionærer.

Af § 22 i lov om erhvervsdrivende fonde fremgår det, at de i aktieselskabsloven og i henhold til denne fastsatte regler om medarbejders valg af bestyrelsesmedlemmer finder tilsvarende anvendelse på en erhvervsdrivende fond og dens dattervirksomheder.

Anses en i medfør af forslaget § 52 k, stk. 1, oprettet fond ikke som moderfond i forhold til andelskasseaktieselskabet, jf. § 2 i lov om erhvervsdrivende fonde, sikres medarbejderrepræsentation fra andelskasseaktieselskabet i bestyrelser for fonde, samt tilsvarende for foreninger, der er indehavere af en betydelig ejerandel, med bestemmelsen i stk. 4. De pågældende medlemmer bliver omfattet af de regler,

der er fastsat i aktieselskabsloven med tilhørende retsforskrifter om koncernrepræsentation.

§ 52 n

Det foreslås, at der skal være bestemmelser om stemmeretsbegrænsninger for aktionærerne i aktieselskabet. I den gældende lovs § 15 b, stk. 2, fastsættes det andelsretlige princip, at hver andelshaver har én stemme på generalforsamlingen. Forslaget skal sikre, at dette andelsretlige princip kan opretholdes, dog således, at det overlades de kompetente organer i aktieselskabet at fastsætte den nærmere udformning af stemmeretsbegrænsningen. Stemmeretsbegrænsningen skal tillige ses i sammenhæng med forslaget § 52 m, stk. 2, hvorefter flertallet af bestyrelsen i fonde eller foreninger med betydelig ejerandel, skal udpeges blandt medlemmerne af andelskasseaktieselskabets bestyrelse. Stemmeretsbegrænsningen skal forhindre, at fonde eller foreningers bestyrelser, via stemmeret på andelskasseaktieselskabets generalforsamling, reelt kontrollerer generalforsamlingen og herunder valg til bestyrelsen.

Der er således tale om stemmeretsbegrænsning i form af stemmeloft, hvilket vil sige en begrænsning af antallet af stemmer, der kan afgives af en enkelt aktionær.

Der er ingen bestemte grænser for, hvor mange stemmer en enkelt aktionær må have, men stemmeretsbegrænsningen skal have et reelt indhold. Herved opnås, at de kompetente organer i aktieselskabet kan tage sådanne hensyn til selskabernes individuelle særpræg, som forholdene tilsiger, så som geografisk spredning og antallet af aktionærer.

§ 52 o

Da der ved omdannelsen alene sker en ændring i den retlige organisationsform, men ikke i øvrigt nogen ændring i den forretningsmæssige virksomhed, er det fundet rimeligt, at de pågældende andelskasser eller sammenslutninger heraf fortsat skal kunne kalde sig andelskasser. Ligesom for andre aktieselskaber skal ordet aktieselskab eller deraf dannede forkortelser dog tilføjes navnet.

Stk. 2 fastslår, at de for banker gældende regler, d.v.s. bank- og sparekasseloven og aktieselskabsloven, fremtidig skal finde anvendelse på andelskasseaktieselskaber, hvilket også gør sig gældende for sparekasseaktieselskaber. Der henvises til bemærkningerne til § 52 m.

Til nr. 14

Det følger af § 1, stk. 6, i bank- og sparekasseloven, at pengeinstitutter skal drives i overensstemmel-

se med redelig forretningskik og god pengeinstitutpraksis. Finanstilsynet kan i tilfælde, hvor pengeinstitutter handler i strid hermed, give pålæg om, at denne handlemåde bringes til ophør.

Med den foreslåede ændring af § 54, stk. 1, vil undladelse af at efterkomme et sådant pålæg herefter være strafbelagt.

Til § 2

Til nr. 1

Efter forslaget til kapitel 12 c i lov om banker og sparekasser (§ 1, nr. 13) kan andelskasser og sammenslutninger heraf vælge mellem at kanalisere reserverne over i en forening, hvis medlemmer er aktionærer i det modtagende selskab, eller en erhvervsdrivende fond. Såfremt der ikke fastsættes særlige regler for det tilfælde, hvor andelskassen vælger at oprette en forening i tilknytning til omdannelsen, vil foreningen være skattepligtig efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, og dermed kun skattepligtig af erhvervsmæssig indkomst. For at undgå en skattemæssig ulighed mellem de andelskasser, der har en forening som ejer af aktierne, og de andelskasser, som har en fond som ejer af aktierne, foreslås det, at foreningen skal være skattepligtig efter selskabsskatteloven § 1, stk. 1, nr. 2 a. Herved skabes der større overensstemmelse i den skattemæssige behandling af de fonde og foreninger, som ejer en del af aktieselskabets aktier.

Til nr. 2

Den erhvervsdrivende fond er som udgangspunkt skattepligtig af værdien af de modtagne aktier. Det er dog ikke nødvendigt særskilt at fritage fonden for beskatning. Fondens kan opnå dispensation for beskatning og afgift efter fondsbeskatningslovens § 3, stk. 3 og 4, når aktierne anvendes til at oprette fonden eller til at udvide fondens grundkapital. Efter fondsbeskatningscirkulæret (cirkulære nr. 147 af 19. august 1992) vil fuld skattefritagelse uden kompenserende afgift kunne meddeles ved gaver til stiftelse eller udvidelse af grundkapitalen i erhvervsdrivende fonde, der ikke tillige kan anses som familiefonde.

For at opnå ensartet beskatning mellem de tilfælde, hvor andelskassens reserver kanaliseres over i en fond, og de tilfælde, hvor andelskassens reserver kanaliseres over i en forening, foreslås det, at foreningen fritages for beskatning af værdien af de modtagne aktier.

Der er efter gældende regler ikke mulighed for, at en erhvervsdrivende fond kan opnå sambeskatning med et aktieselskab m.v. Lovforslaget indeholder

derfor heller ikke hjemmel til sambeskatning, når der er tale om en forening.

Til § 3

Til nr. 1

I fusionsskattelovens § 6, stk. 1-3, er der fastsat regler om, hvilke dokumenter og oplysninger, der ved fusion skal indsendes til Told- og Skattestyrelsen. Dokumenterne og oplysningerne skal som hovedregel, jf. § 6, stk. 4, indsendes senest 6 måneder efter fusionsskatteloven.

Ved fusion af banker og sparekasser skal dokumenterne og oplysningerne dog indsendes senest 1 måned efter datoen for erhvervsministerens godkendelse af fusionen i henhold til § 48 i lov om banker og sparekasser, jf. § 6, stk. 5. Det foreslås, at denne regel også skal finde anvendelse ved fusion af andelskasser og sammenslutninger af andelskasser efter kapitel 4 D i lov om banker og sparekasser m.v.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring indebærer, at reglerne i fusionsskattelovens § 6, i stedet for reglerne i fusionsskattelovens § 13, finder tilsvarende anvendelse ved fusion af sparekasser, andelskasser og sammenslutninger af andelskasser efter kapitel 4 D i lov om banker og sparekasser m.v. som omhandlet i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 a, ved fusion af gensidige forsikringsforeninger og ved fusion af investeringsforeninger. Ændringen indebærer ikke nogen ændring i, hvilke oplysninger og dokumenter, der skal indsendes til Told- og Skattestyrelsen. Ændringen indebærer, at fusionsskattelovens § 6, stk. 5, også finder anvendelse ved fusion af sparekasser, andelskasser og sammenslutninger af andelskasser, der er skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 a.

Til nr. 3

Til stk. 1.

Fusionsskatteloven omfatter ikke omdannelse af andelskasser og sammenslutninger heraf til aktieselskaber. Ved omdannelsen er der alene tale om omstrukturering af en virksomhed, der i øvrigt fortsætter uændret. Det foreslås derfor at ændre fusionsskatteloven, således at loven også finder anvendelse på omdannelser af andelskasser og sammenslutninger heraf til aktieselskaber. Efter forslaget vil omdannelsen ikke udløse skat af f.eks. genvundne afskrivninger eller gevinster efter kursgevinstloven.

Efter fusionsskatteloven succederer det modtagende selskab i de indskydende selskabers skattemæssige stilling. Dette princip vil efter lovforslaget

finde tilsvarende anvendelse, når en andelskasse eller sammenslutning heraf omdannes til et aktieselskab, jf. forslaget til fusionsskattelovens § 14 g, stk. 1.

Andelskassens formuegoder behandles således ved opgørelsen af det modtagende aktieselskabs indkomstopgørelse, som om de var anskaffet af dette på de tidspunkter, hvor de er erhvervet af andelskassen, og for de anskaffelsessummer, andelskassen har erhvervet formuegoderne for. De skattemæssige konsekvenser af realisationsavance- eller tab indtræder først, når selskabet afhænder aktivet.

Efter lovforslaget tilbydes andelshaverne i andelskassen efter eget valg enten en ombytning til markedskurs af deres andelsbeviser til aktier i aktieselskabet eller kontant indløsning.

I det omfang andelshaverne vælger at indløse deres andelsbeviser, finder fusionsskattelovens § 9 anvendelse. Herefter anses andelene for afhændet til tredjemand til kursen på fusionsdatoen. Fortjeneste eller tab i forbindelse med indløsning behandles efter reglerne i aktieavancebeskatningsloven.

Såfremt andelshaverne vælger at ombytte deres andelsbeviser til aktier i aktieselskabet, finder fusionsskattelovens § 11 anvendelse. Efter denne bestemmelse behandles aktier, som andelshaverne modtager som vederlag for de indskudte andelsbeviser, ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst, som om de var erhvervet på samme tidspunkt og for samme anskaffelsessum som de ombyttede andelsbeviser. Selve ombytningen af andelsbeviserne med aktier udløser ikke nogen beskatning, hvorimod en senere avance opnået ved afhændelse af aktierne behandles efter aktieavancebeskatningslovens regler.

Til stk. 2.

Ifølge lovforslagets § 1, nr. 13, kan flere forskellige andelskasser fusionere med det samme aktieselskab. Efter fusionsskattelovens almindelige regler er der ikke adgang til at overføre underskud fra den indskydende andelskasse til det modtagende selskab, jf. fusionsskattelovens § 8, stk. 6. Efter denne bestemmelse kan underskud fra tiden for fusionen ikke fradrages ved det modtagende selskabs indkomstopgørelse, medmindre selskaberne har været sambeskattet indtil fusionsdatoen og i de seneste 5 indkomstår forud herfor. Denne begrænsning foreslås opretholdt også for andelskasser.

Såfremt andelskassen eller sammenslutningen omdanner sig til aktieselskab ved at overdrage aktiver og gæld som helhed til et aktieselskab, der ejes eller stiftes af andelskassen eller sammenslutningen, og hvori andelskassen eller sammenslutningen på tidspunktet for overdragelsen ejer alle aktierne, er der dog ingen mulighed for at spekulere i overførsel

af skattemæssigt underskud fra et skattesubjekt til et andet. I denne situation, hvor virksomheden efter omstruktureringen fortsætter uændret, er det derfor rimeligt at lade aktieselskabet fremføre andelskassens eller sammenslutningens eventuelle underskud fra tidligere år. I lovforslagets § 14 g, stk. 2, er disse tilfælde derfor undtaget fra den generelle bestemmelse i § 8, stk. 6.

Til stk. 3.

I andelskassens vedtægter er bestemt, hvad der skal ske med reserveerne i tilfælde af likvidation. Det kan være bestemt, at reserveerne ved likvidation udbetales direkte til medlemmerne.

I de tilfælde, hvor medlemmerne ved likvidation ville have fået udbetalt andelskassens reserver, indebærer en vederlagsfri overdragelse af aktier, svarende til værdien af reserveerne, en gave fra andelskassens medlemmer til den fond eller forening, der er oprettet i henhold til lovforslagets § 1, nr. 13, (§ 52 k). For at undgå, at en sådan afståelse bliver skattepligtig for medlemmerne, foreslås det, at fritage medlemmerne for beskatning af fortjeneste på andele i andelskassen, der modsvarer værdien af reserveerne, der overdrages til den erhvervsdrivende fond eller forening.

Bestemmelsen bevirker samtidig, at den samlede anskaffelsessum for aktierne ikke reduceres ved den skattefrie gaveoverdragelse.

Til stk. 4.

Fusionsskatteloven indeholder for aktie-, anparts-, andelsselskaber, sparekasser, realkreditinstitutter og gensidige forsikringsforeninger udtrykkelige bestemmelser om den skattemæssige status for aktierne i det modtagende selskab, som aktionærerne/andelshaverne modtager i stedet for aktierne/andelene i det indskydende selskab. Efter lovforslaget kan andelskassen eller sammenslutningen kanalisere reserveerne i andelskassen eller sammenslutningen over i en erhvervsdrivende fond eller en forening, hvis medlemmer er aktionærer i selskabet. Dette sker ved, at aktier i selskabet, svarende til værdien af reserveerne i andelskassen eller sammenslutningen, overdrages til fonden eller foreningen. For at undgå tvivl om anskaffelsestidspunkt og anskaffelseskurs for de aktier, som den erhvervsdrivende fond eller forening modtager i henhold til forslaget § 1, nr. 13 (§ 52 k), er det foreslået, at de aktier, som den erhvervsdrivende fond eller forening modtager, skal anses for anskaffet på det tidspunkt, hvor omdannelsen er vedtaget i den sidste af de involverede andelskasser. Som anskaffelsessum anvendes værdien af de indskudte aktiver med fradrag af andelskassens gæld samt den samlede indløsningsværdi af andelsbeviserne i andelskassen. Som indløsningsværdi anvendes

F. t. l. vedr. banker og sparekasser m.v.

des det beløb, som andelshaverne vil få udbetalt i henhold til forslaget § 1, nr. 13 (§ 52 l, stk. 2), såfremt de i forbindelse med omdannelsen vælger at få andelsbeviserne indløst kontant.

Til § 4

Ifølge stempelovens § 53, stk. 5, er der stempelfrihed for dokumenter vedrørende overdragelse af fast ejendom, bl.a. hvis de oprettes i anledning af enten fusion af aktieselskaber eller ved omdannelse af enten realkreditinstitutter eller forsikringsforeninger til aktieselskaber.

Det foreslås, at andelskasser og sammenslutninger heraf, der omdannes efter reglerne i forslaget § 1, nr. 3 (kapitel 12 c), fritages for stempelafgift i samme omfang.

Til § 5

Med virkning fra og med indkomståret 1995 er an-

delskasser og sammenslutninger af andelskasser inddraget under den almindelige selskabsbeskatning. Det er følgelig fundet hensigtsmæssigt at åbne adgang for andelskasser eller sammenslutninger heraf til at omdanne sig til aktieselskaber fra den 1. januar 1995.

Det foreslås, at loven skal have virkning fra og med indkomståret 1995, da andelskasser fra samme tidspunkt skal opgøre den skattepligtige indkomst efter selskabsskatteovens almindelige regler.

Til § 6

Bank- og sparekasseloven gælder med visse afvigelser for Færøerne og Grønland. Bestemmelsen fastsætter bemyndigelse til ved anordning at sætte § 1 i denne ændringslov i kraft for disse landsdele, samt i denne forbindelse at foretage tilpasninger i ændringsloven, for så vidt angår Færøerne og Grønland.